

Skoletjensten/Arbejdermuseet

Klassetrin:	Udskoling, 7.-10. klasse
Undervisningsforløb:	Familien Sørensen
Prøveoplæg:	Børnearbejde omkring år 1900
Version:	200901
Forfatter:	Linda Nørgaard Andersen

1. Hvad fortæller de tre kilder om arbejderbørnenes vilkår omkring år 1900?
2. I år 1900 udgav svenske Ellen Key den samfundskritiske bog "Barnets århundrede", der blandt andet kritiserede de elendige og sundhedsskadelige arbejdsvilkår for børn. I Danmark oplevede man også en stigende kritik af arbejderbørnenes vilkår. Alligevel talte mange arbejdere og arbejdsgivere for børnearbejdet.
Giv eksempler på de argumenter som de to stridende parter har kunnet have.
3. Børnearbejde er i dag stadig et stort problem. Det er dog ikke længere et nationalt Problem, nu er det globalt.
På hvilken måde er børnearbejde i dag et globalt problem og hvad kan den enkelte dansker være med til at gøre for at mindske børnearbejde?

Kilde 1

Kusk og mælkedrenge på Strandboulevarden 1906 (ABA)

Kilde 2: "Arbejderbørn" af Karin Sandvad.

"Den dag Christian fyldte 10 år, begyndte han at arbejde på en tobaksfabrik. Efter at have hjulpet sin mor derhjemme om morgenen, gik det i fuld fart for at nå i skole. Klokken et skyndte han sig hjem igen, hvor han fik fødselsdagsgaver – af sin mor et forklæde af sækkelærred, som han kunne bruge på sit arbejde, og en femøren til slik eller en kage. Af sine søskende fik han en blyant og et æble. Bagefter løb han så hurtigt hen til fabrikken, at han faldt og tabte femøren og æblet i voldgraven, og hans fedtemadder blev fyldt med grus. Men han nåede frem i tide og blev med det samme sat til at løsne tobaksblade, uden at nogen sagde velkommen eller tillykke til ham. Senere blev han sat til at dreje spinderokken. Fedtemadderne spiste han, mens han arbejdede, og klokken syv om aftenen, efter fem timers arbejde, var arbejdsdagen slut. Hjemme fik han aftensmad, og så listede han hen på sin madras og sov. Sådan gik den fødselsdag":

Kilde 3: Uddrag fra "En rabarberdreng vokser op" af Christian Christensen (født i 1882)

"Ikke fem år gammel gjorde jeg min entre i arbejdets verden...Efterhånden blev vi øvede, men det skulle jo også gå hurtigt. For 500 ildtændere fik min mor 25 øre af grosserereren på Nicolajvej. For disse 25 øre kunne min mor købe et kvart rugbrød og 2 kg. Fedt. Denne ration pr. dag kunne dårligt holde sulten fra døren. Vi gik derfor snart over til store ildtændere, der blev betalt med 35 øre for 500 stk. Når mor var heldig og fik tilstrækkelig med spåner i rette tid, kunne vi med disse 35 øre om dagen klare fedt, brød og lidt salt".